

Župančičeva 3, p. p. 644 a, 1001 Ljubljana

T: 01 369 66 00

F: 01 369 66 09

E: gp.mf@gov.si

www.mf.gov.si

Številka: IPP 007-845/2014/
Ljubljana, dne 4. 12. 2014

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

NOVO GRADIVO ŠTEVILKA 2: Predlog Zakona o organu in skladu za reševanje bank

1. Navedba gradiva, ki se popravlja:

Predlog Zakona o skladu za reševanje bank

2. Besedilo popravkov:

V skladu z mnenjem Službe vlade za zakonodajo, je:

- popravljen (dopolnjen) naslov zakona in sicer tako, da odseva vso vsebino zakona,
- spremenjen vrstni red članov, tako da zaporedni členi tvorijo vsebinsko celoto,
- usklajena uporaba pojmov sredstvo ali naložba,
- v tretjem členu dodan napovedni stavek,
- določeno, kdaj je dosežena operativna neodvisnost Banke Slovenije pri sprejemanja odločitev v funkciji organa za reševanje in v funkciji bančnega nadzornika,
- pravilneje opredeljen čas delovanja sklada (ni vsebinskih sprememb),
- določeno, katera merila se uporabijo pri presoji, ali je oziroma ali bi lahko bila ogrožena finančna stabilnost,
- popravljen način izračuna obveznosti banke, ki prične s poslovanjem po uveljavitvi predloga zakona,
- črtan je člen o pravici do predčasnega poplačila zaradi prenehanja banke,
- dopolnjena je uvodna obrazložitev, zakaj je zahteva, da banke vplačajo sredstva v sklad, skladna z Ustavo Republike Slovenije.

Gradivo je lektorirano.

3. Priloga:

Predlog zakona o organu in skladu za reševanje bank.

dr. Dušan Mramor
minister

Številka: IPP 007-845/2014
Ljubljana, 4. 12. 2014
EVA: 2014-1611-0094
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Predlog Zakona o organu in skladu za reševanje bank
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na svoji ... seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji sklep: Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o organu in skladu za reševanje bank (EVA: 2013-1611-0180) in ga na podlagi prvega odstavka 143. člena Poslovnika Državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije v sprejetje po nujnem zakonodajnem postopku. mag. Darko Krašovec GENERALNI SEKRETAR VLADE Priloga sklepa: – predlog zakona Sklep prejmejo: – Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije, – Ministrstvo za finance, – Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, – Državni zbor Republike Slovenije.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
Skladno s 143. členom Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) se predlaga, da se predlog zakona obravnava in sprejme po nujnem postopku. Sprejetje predloga zakona je nujno, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države, ki bi lahko nastale, če zakon ne bo sprejet v čim krajšem času oziroma najkasneje do 1. 1. 2015. Predlog zakona zasleduje vzpostavitev posebnega sklada za reševanje bank, ki se financira s prispevki bančnega sektorja in bo zagotavljal financiranje morebitnih ukrepov reševanja bank v težavah. Sklad za reševanje tako predstavlja pomembno zagotovilo, da bo bančni sektor kot celota za namene morebitnega reševanja bank v prihodnje prispeval potrebna sredstva preden bi se za te namene uporabila sredstva državnega proračuna. S tem predlog zakona predstavlja pomembno zagotovilo za načrtovano izvajanje proračuna RS, brez morebitnih novih izrednih obremenitev iz naslova reševanja bank. Zato je sprejem zakona po nujnem postopku, hkrati s sprejemom proračuna, nujen. Z vzpostavitvijo pogojev za uporabo navedenih aktov v Republiki Sloveniji se bo okrepil nadzor nad poslovanjem bank ter njihova odpornost na morebitne zaostrene pogoje poslovanja, s čimer se bo okrepila tudi stabilnost gospodarstva.

S prejetjem zakona se bodo preprečile težko popravljive posledice za delovanje države, saj vsi navedeni ukrepi zagotavlja varen in na zaostrene okoliščine poslovanja odporen finančni sistem.

3. a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- dr. Dušan Mramor, minister
- Irena Sodin, državna sekretarka
- Urška Cvelbar, v. d. generalne direktorice Direktorata za finančni sistem
- Aleš Butala, vodja Sektorja za finančni sistem
- Janja Jereb, sekretarka

3. b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- dr. Dušan Mramor, minister
- Irena Sodin, državna sekretarka
- mag. Mateja Vraničar, državna sekretarka
- Metod Dragonja, državni sekretar, Kabinet predsednika Vlade Republike Slovenije
- Urška Cvelbar, v. d. generalne direktorice Direktorata za finančni sistem
- Aleš Butala, vodja Sektorja za finančni sistem
- mag. Andrej Žagar, vodja Oddelka za bančništvo, zavarovalništvo in plačilni promet
- Janja Jereb, sekretarka na Oddelku za bančništvo, zavarovalništvo in plačilni promet

5. Kratek povzetek gradiva:

Banke zagotavljajo pomembne storitve za državljane, podjetja in gospodarstvo na splošno (kot so sprejemanje vlog, posojanje in upravljanje plačilnih sistemov). Večinoma delujejo na podlagi zaupanja in lahko hitro postanejo nesposobne preživeti, če njihove stranke in nasprotne stranke izgubijo zaupanje v njihovo sposobnost izpolnjevanja obveznosti. Zaradi velike medsebojne odvisnosti med institucijami prihaja do tveganja sistemske krize, saj se lahko težave ene banke razširijo po celotnem sistemu. Zaradi tega sistemskega tveganja in pomembne ekonomske funkcije, ki jo imajo banke, običajni postopek zaradi insolventnosti v nekaterih primerih ni ustrezen. Zaradi odsotnosti učinkovitih instrumentov za upravljanje institucij v krizi je bilo vse prepogosto potrebno uporabiti javna sredstva za obnovo zaupanja tudi v razmeroma majhnih institucijah – za preprečitev, da bi učinek domin propadanja institucij resno škodoval realnemu gospodarstvu.

S predlogom se določa, da bo Banka Slovenije prevzela naloge organa za reševanje. Hkrati se določa, da se ustanovi sklad za reševanje bank. Le ta je skupek premoženja bank, ki ga upravlja, zastopa in predstavlja Banka Slovenije. Sredstva, ki jih banke vplačajo v sklad, predstavljajo naložbo banke. Ta naložba se banki izplača ob njeni likvidaciji ali v primeru likvidacije sklada.

Sredstva sklada se lahko uporabijo za reševanje bank. Sredstva se za reševanje bank lahko uporabijo le, če za njihovo uporabo obstoji javna korist. Predlog namreč določa, da se sredstva sklada lahko uporabijo za financiranje izvajanja izrednih ukrepov, ki jih na podlagi zakona, ki ureja bančništvo, izreče Banka Slovenije le, če je zagotovitev sredstev sklada v zvezi z izrednimi ukrepi v posamezni banki nujna, da se zagotovi stabilnost finančnega sistema.

Skladno s 143. členom Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) se predlaga, da se predlog zakona obravnava in sprejme po nujnem postopku. Sprejetje predloga zakona je nujno, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države, ki bi lahko nastale, če zakon ne bo sprejet v čim krajšem času oziroma najkasneje do 1. 1. 2015.

S prejetjem zakona se bodo preprečile težko popravljive posledice za delovanje države, saj vsi navedeni ukrepi zagotavlja varen in na zaostrene okoliščine poslovanja odporen finančni sistem.

Spremembe, ki jih vsebuje novo gradivo številka 2, so posledica usklajevanja s SVZ.

6. Presoja posledic za:				
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE		
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE		
c)	administrativne posledice	NE		
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE		
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE		
e)	socialno področje	NE		
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE		
7. a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:				
(Samo če izberete DA pod točko 6. a.)				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II. a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II. b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1

SKUPAJ		
II. c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:		
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ		

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani v ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana v ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II. a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II. b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II. b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II. b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri trenutnih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II. a.

II. c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II. a in b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev Evropske unije). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7. b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:
(Samo če izberete NE pod točko 6. a.)
Kratka obrazložitev

8. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
---	----

9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA
dr. Dušan Mramor minister Prilogi: – predlog sklepa Vlade Republike Slovenije – predlog zakona – mnenje ECB na ZBan-2 z dne 11. novembra 2014 – izjava o skladnosti – korelacijska tabela	

PRILOGA I: PREDLOG SKLEPA VLADE

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na svoji ... seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji:

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o organu in skladu za reševanje bank (EVA: 2013-1611-0180) in ga na podlagi prvega odstavka 143. člena Poslovnika Državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije v sprejetje po nujnem zakonodajnem postopku.

mag. Darko Krašovec
GENERALNI SEKRETAR VLADE

Številka:
Ljubljana, ...

Priloga sklepa:

- predlog zakona
- mnenje ECB na ZBan-2 z dne 11. novembra 2014
- izjava o skladnosti
- korelacijska tabela

Sklep prejmejo:

- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije,
- Ministrstvo za finance,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo,
- Državni zbor Republike Slovenije.

PRILOGA 2: PREDLOG ZAKONA

**PREDLOG
EVA: 2014-1611-0094**

ZAKON O ORGANU IN SKLADU ZA REŠEVANJE BANK

I. UVOD

1 OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

A) Splošno o ureditvi v Republiki Sloveniji:

V Republiki Sloveniji ureja področje bančništva Zakon o bančništvu (Uradni list RS, št. 99/10 – uradno prečiščeno besedilo, 52/11 – popr., 9/11 – ZPlaSS-B, 35/11, 59/11, 85/11, 48/12, 105/12, 56/13, 63/13 – ZS-K in 96/13; v nadaljnjem besedilu: ZBan-1), ki je v nacionalno zakonodajo prenesel Direktivo 2006/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2006/48/ES), Direktivo 2006/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o kapitalski ustreznosti investicijskih podjetij in kreditnih institucij (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2006/49/ES), Direktivo Sveta 86/635/EGS z dne 8. decembra 1986 o letnih računovodskih izkazih in konsolidiranih letnih računovodskih izkazih bank in drugih finančnih institucij, Direktivo 94/19/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 1994 o sistemih zajamčenih vlog, Direktivo 2001/24/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. aprila 2001 o reorganizaciji in prenehanju kreditnih institucij, Direktivo Sveta 89/117/EGS z dne 13. februarja 1989 o obveznosti podružnic, ustanovljenih v državi članici, ki pripadajo kreditnim in finančnim institucijam, s sedežem zunaj te države članice, glede objave letnih računovodskih izkazov in Direktivo 2011/89/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 glede dopolnilnega nadzora finančnih subjektov v finančnem konglomeratu.

Poleg navedenega zakona je za področje bančništva treba omeniti tudi Zakon o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (Uradni list RS, št. 105/12, 63/13 – ZS-K in 23/14 – ZDIJZ-C; v nadaljevanju: ZUKSB), ki je bil sprejet konec leta 2012 z namenom sanacije bančnega sektorja in je določil možne ukrepe, ki jih Vlada Republike Slovenije lahko sprejme za krepitev bank in posledično za izboljšanje stanja v celotnem finančnem sistemu. Ukrepi se nanašajo na dokapitalizacijo, odkup tveganih postavk in njihov prenos na Družbo za upravljanje s terjatvami bank (v nadaljevanju: DUTB) in poročstva Republike Slovenije za obveznosti DUTB in namenske družbe, kot tudi za posojilo v skrajni sili.

B) Izvedeni ukrepi za krepitev stabilnosti bank:

Doslej je Republika Slovenija na podlagi odločb Banke Slovenije, s katerimi je odredila izredni ukrep povečanja kapitala v petih slovenskih bankah (NLB, NKBM, Abanka, Probanka in Factor banka) ter ob predhodni odločbi EK o dovoljeni državni pomoči, v skladu z ZUKSB, zagotovila ustrezno povečanje kapitala omenjenih bank v skupni višini 3.457.000.000 eurov. Dokapitalizacija NLB (1.551 milijonov eurov) in NKBM (870 milijonov eurov), Probanke (176 milijonov eurov) ter Factor banke (269 milijonov eurov) in delno Abanke (348 milijonov eurov) je bila izvedena v drugi polovici decembra 2013, drugi del dokapitalizacije Abanke (243 milijonov eurov) pa v septembru 2014.

C) Splošno o ureditvi reševanja bank v Evropski uniji:

Med finančno krizo, ki je po ocenah Mednarodnega denarnega sklada povzročila, da so izgube, ki so jih evropske banke utrpeli med letoma 2007 in 2010, znašale skoraj 1 bilijon eurov ali 8 odstotkov BDP Evropske unije, se je pokazalo, da tudi na ravni Evropske unije ni ustreznih instrumentov za učinkovito obravnavanje nestabilnih ali propadajočih kreditnih institucij in investicijskih družb (v nadaljnjem besedilu: institucije). Takšni instrumenti so potrebni predvsem za preprečevanje insolventnosti ali, kadar se ta pojavi, za zmanjšanje negativnih posledic z ohranitvijo sistemsko pomembnih funkcij zadevne institucije. Te težave so med krizo bistveno prispevale k temu, da so morale države članice reševati institucije z denarjem davkoplačevalcev. Cilj verodostojnega okvira za sanacijo in reševanje je v čim večji možni meri preprečiti potrebo po takšnem ukrepu.

Kot odziv na večplastno finančno in gospodarsko krizo v Evropski uniji so se junija 2012 predsedniki držav in vlad dogovorili o oblikovanju bančne unije, ki bo dopolnjevala gospodarsko in monetarno unijo ter omogočala centralizirano uporabo pravil na ravni EU za banke v evrskem območju (in vseh državah članicah, ki niso v evrskem območju, a se mu želijo pridružiti).

Bančna unija temelji na treh stebrih, ki so: (i) enotni nadzorni mehanizem (Single Supervisory Mechanism – SSM), (ii) enotni mehanizem za reševanje (Single Resolution Mechanism – SRM) in (iii) z njima povezane ureditve za financiranje, ki obsegajo enotni sklad za reševanje (Single Resolution Fund – SRF), sisteme zjamčenih vlog (Deposit Guarantee Schemes – DGS) in skupno varovalo (kreditno linijo – ESM). Ti trije stebri temeljijo na dveh horizontalnih svežnjih pravil, ki veljajo za vse države članice: kapitalskih zahtevah za banke (zlasti direktiva in uredba o kapitalskih zahtevah CRD IV) ter določbah Direktive 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/59/EU).

Z vidika reševanja bank je prav slednja bistvenega pomena za prekinitev povezave med krizami državnega dolga in bankami v težavah in prenos bremena reševanja bank na bančni sektor ter s tem zmanjšanja moralnega hazarda, kot tudi za povečanje zaupanja javnosti oziroma vlagateljev v banke v Evropski uniji. Med finančno krizo se je namreč pokazalo, da splošni postopki zaradi insolventnosti za podjetja niso vedno primerni za kreditne institucije, saj ne zagotavljajo vedno hitrega posredovanja, nadaljnjega izvajanja kritičnih funkcij institucij in ohranitve finančne stabilnosti. Direktiva 2014/59/EU ureja verodostojen nabor instrumentov za dovolj zgodnje in hitro posredovanje v nestabilni ali propadajoči kreditni instituciji, da se zagotovi kontinuiteta njenih kritičnih finančnih in gospodarskih funkcij, hkrati pa čim bolj zmanjša vpliv njenega propada na gospodarski in finančni sistem. Z ureditvijo se zagotavlja, da izgube najprej prevzamejo delničarji, za njimi pa upniki, pod pogojem, da noben upnik ne utрпи večjih izgub, kot bi jih imel, če bi prišlo do prenehanja institucije po običajnih insolventnih postopkih.

Direktiva 2014/59/EU je pomemben korak k harmonizaciji pravil v zvezi z reševanjem bank po vsej Uniji ter zagotavlja sodelovanje med organi za reševanje pri obravnavanju propadov čezmejnih bank. Navedena direktiva ne prinaša centralizacije odločanja na področju reševanja, saj prepušča nacionalnim organom, da sami presodijo o uporabi instrumentov in nacionalnih shem financiranja v podporo postopkom reševanja. Usklajene odločitve glede reševanja zagotavlja Uredba (EU) št. 806/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2014 o določitvi enotnih pravil in enotnega postopka za reševanje kreditnih institucij in določenih investicijskih podjetij v okviru enotnega mehanizma za reševanje in enotnega sklada za reševanje, ki v okviru enotnega mehanizma za reševanje podeli pooblastila za reševanje enotnemu odboru za reševanje. Nadzor in reševanje sta dopolnjujoča se vidika oblikovanja notranjega trga za finančne storitve, pri njunem enakovrednem izvajanju pa gre za medsebojno odvisnost.

2 CILJI, NAČELA IN POGLABITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga zakona je zagotoviti ustrezne instrumente za učinkovito obravnavanje bank v težavah, in sicer zlasti vzpostavitev sklada za reševanje bank kot posebnega državnega instrumenta za finančno stabilizacijo v okviru reševanja s sredstvi upnikov in uvedbe možnosti premostitvene banke, ki ju predvideva Direktiva 2014/59/EU, s čimer se deloma zagotavlja tudi prenos te direktive v slovenski pravni red. Cilj predloga zakona ni celoten prenos direktive, zato predlog zakona ne ureja določb glede izrednih ukrepov za zagotovitev stabilnosti finančnega sistema, prisilne likvidacije, zjamčenih vlog in stečaja banke, pač pa zgolj vzpostavitev omenjenih dveh instrumentov za reševanje, s katerima bi zmanjšali izpostavljenosti davkoplačevalcev izgubam. Predlog zakona določa tudi organ za reševanje v skladu s 3. členom Direktive 2014/59/EU, ki zahteva, da vsaka država članica določi enega ali, izjemoma, več organov za reševanje, ki so pristojni za uporabo instrumentov za reševanje in izvajanje pooblastil za reševanje. V skladu z omenjeno direktivo so organi za reševanje lahko nacionalne centralne banke, pristojna ministrstva ali drugi javni upravni organi ali organi s pooblastili na področju javnega upravljanja, pri čemer je izbira prepuščena nacionalnemu zakonodajalcu. Zagotovljena pa mora biti operativna neodvisnost med funkcijo reševanja in nadzorniško funkcijo ali drugimi funkcijami zadevnega organa.

2.2 Načela

Najpomembnejša načela predloga zakona so:

Načelo reševanja bank je alternativa običajnim postopkom zaradi insolventnosti, ki zagotavlja sredstvo za prestrukturiranje ali prenehanje banke, ki propada in katere propad je zaskrbljujoč z vidika splošnega javnega interesa (grožnje finančni stabilnosti, neprekinjeno delovanje ključnih funkcij banke in/ali varnost plogov, sredstev strank in javnih sredstev).

Načelo ohranitve vrednosti sredstev sklada za reševanje bank se uresničuje skozi določbe:

- ki skladu zagotavljajo sredstva v primeru prenehanja poslovanja posamezne banke,
- skozi določbe o upravljanju sklada, v skladu s katerimi si upravitelj prizadeva vsaj ohraniti premoženje sklada,
- skozi prepoved, da bi se sredstva sklada uporabila za kritje izgube banke v težavah.

Načelo preprečevanja bančne krize in zagotavljanje finančne stabilnosti se uresničuje z določitvijo namena, v skladu s katerim se lahko porabijo sredstva sklada. Le-ta se lahko uporabijo le za izvedbo izrednih ukrepov, kot jih določa zakon, ki ureja bančništvo.

Načelo funkcionalne ločitve med funkcijo reševanja in nadzorniško funkcijo se uresničuje z zahtevo, da sta znotraj Banke Slovenije obe funkciji ločeni.

2.3 Poglavitne rešitve

Banke zagotavljajo pomembne storitve za državljane, podjetja in gospodarstvo na splošno (kot so sprejemanje vlog, posojanje in upravljanje plačilnih sistemov). Večinoma delujejo na podlagi zaupanja in lahko hitro postanejo nesposobne preživeti, če njihove stranke in nasprotni stranke izgubijo zaupanje v njihovo sposobnost izpolnjevanja obveznosti. Zaradi velike medsebojne odvisnosti med institucijami prihaja do tveganja sistemske krize, saj se lahko težave ene banke razširijo po celotnem sistemu. Zaradi tega sistemskega tveganja in pomembne ekonomske funkcije, ki jo imajo banke, običajni postopek zaradi insolventnosti v nekaterih primerih ni

ustrezen. Zaradi odsotnosti učinkovitih instrumentov za upravljanje institucij v krizi je bilo vse prepogosto potrebno uporabiti javna sredstva za obnovo zaupanja tudi v razmeroma majhnih institucijah – za preprečitev, da bi učinek domin propadanja institucij resno škodoval realnemu gospodarstvu.

V skladu z navedenim je nujno, da se zagotovi učinkovit okvir, da se propadanje bank upravlja na urejen način, brez udeležbe javnih sredstev. V ta namen Banka Slovenije vzpostavi sklad za reševanje, v katerega bančni sektor vlaga na pošten in sorazmeren način. Sklad za reševanje se ustanavlja za določeno obdobje desetih let, do 31. decembra 2024.

Sklad za reševanje je namenjen financiranju reševanja bank v okviru izrednih ukrepov, ki jih banki izreče Banka Slovenije. Ciljna raven sklada za reševanje se določi v skupni višini 2,3 odstotka zajamčenih vlog pri vseh bankah, ob uveljavitvi zakona. Ciljni znesek, ki je določen po stanju ob uveljavitvi zakona, se v nadaljevanju lahko poveča le v primeru ustanovitve nove banke in vključitve te banke v sklad za reševanje. Zmanjšanje sklada v obdobju njegovega delovanja ni mogoče, saj v primeru izstopa posamezne banke iz sklada (zaradi prenehanja banke) preostale banke sorazmerno prevzamejo delež izstopajoče banke.

Tako se zagotovi, da prispevek k financiranju izrednih ukrepov reševanja primarno zagotovijo banke. Vendar pa banke oziroma sklad za reševanje pri reševanju posamezne banke ne prispevajo k pokrivanju preteklih izgub banke v težavah.

Glavne rešitve predloga zakona, ki izvirajo iz delnega prenosa Direktive 2014/59/EU, so sledeče:

- Pristojnosti in dolžnosti organa za reševanje se podelijo Banki Slovenije. Pri izvajanju funkcije reševanja mora Banka Slovenije z internimi organizacijskimi akti zagotoviti, da so osebe, ki so pri Banki Slovenije zadolžene za izvajanje nalog in pooblastil v zvezi z reševanjem, organizacijsko ločene od oseb, ki so zadolžene za izvajanje nalog in pooblastil v zvezi z nadzorom, ki ga izvaja Banka Slovenije. Za te osebe morajo biti zagotovljene ločene linije poročanja Svetu Banke Slovenije in sodelovanje med temi osebami mora biti ustrezno.
- Uvaja se možnost predčasnega poplčila obveznosti zaradi postopnega prenehanja banke. Če ima banka v času izredne uprave, ki izvaja ukrepe za postopno prenehanje, dovolj likvidnih sredstev za poplačilo posameznih obveznosti pred zapadlostjo, ima ne glede na splošna pravila pravico predčasno poplačati obveznosti in pri izpolnitvi odšteti obresti za obdobje od plačila do zapadlosti.
- Banki Slovenije se nalaga, da vzpostavi in upravlja sklad za reševanje za namene financiranja reševanja bank Slovenije z upoštevanjem ciljev izrednih ukrepov ter z minimiziranjem stroškov in izgub sklada za reševanje.
- Uvaja se obveznost bank, da zagotovijo sredstva v sklad za reševanje bank do višine 2,3 odstotka vsote vseh zajamčenih vlog pri vseh bankah (ciljni znesek sklada). Upoštevajoč dejstvo, da je v Republiki Sloveniji približno 15 milijard zajamčenih vlog, vrednost sredstev, ki naj bi se vplačala v sklad, 195 milijonov eurov, vrednost jamstev pa 150 milijonov eurov.
- Omogoča Banki Slovenije, da z odločbo o izrednih ukrepih, s katero izreče izredni ukrep prenosa premoženja in obveznosti banke, odloči o ustanovitvi premostitvene banke z vplačilom ustanovnega kapitala premostitvene banke iz sredstev sklada za reševanje.

- Določa se obveznost bank, da zagotavljajo likvidna sredstva v skupnem znesku, ki je enak 1 odstotku vsote zajamčenih vlog pri vseh bankah.

Obveznost posamezne banke za prispevek v sklad je sorazmerna z deležem, ki ga glede na obveznosti (kot računovodska kategorija) vseh bank, zmanjšanih za podrejene obveznosti, ki se upoštevajo kot kapital bank po 72. členu Uredbe EU št. 575/2013, in za zajamčene vloge vseh bank, predstavljajo obveznosti (kot računovodska kategorija) te banke, zmanjšane za podrejene obveznosti, ki se upoštevajo kot kapital te banke po 72. členu Uredbe EU št. 575/2013, in za zajamčene vloge pri tej banki.

2.3.2 Način reševanja

Vsa opisana vprašanja bodo rešena s predlogom zakona.

2.3.3 Normativna usklajenost predloga zakona

Predlog zakona je skladen z veljavnim pravnim redom in z mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo.

Predlog zakona nalagam bankam s sedežem v Republiki Sloveniji novo obveznost, ki lahko v določenih primerih (npr. zmanjšanje vrednosti sredstev sklada zaradi padca vrednosti delnic banke v težavah, ki so bile pridobljene s sredstvi sklada) vpliva na premoženjsko stanje bank. Zato je določbe zakona mogoče tolmačiti kot poseg v pravice bank. Predlagatelj meni, da predlog zakona ne posega v ustavno varovane pravice, če pa že, je poseg skladen z Ustavo Republike Slovenije.

Po ustaljeni ustavnosodni presoji se glede na tretji odstavek 15. člena Ustave Republike Slovenije človekove pravice in temeljne svoboščine lahko omejijo zaradi pravic drugih oziroma zaradi javne koristi.

Obstoj javne koristi vzpostavitev sklada in za izvedbo plačil iz sklada izhaja iz dejstva, da se sredstva sklada lahko uporabijo le za financiranje izrednih ukrepov, ki jih na podlagi zakona, ki ureja bančništvo, izreče Banka Slovenije ali za financiranje premostitvene banke. A tudi na slednjo se premoženje in obveznosti banke v težavah lahko prenesejo le na podlagi odločbe Banke Slovenije o izrednih ukrepih. Tako bo v zvezi z uporabo sredstev sklada zaradi posamezne banke v težavah moral vedno obstajati izredni ukrep Banke Slovenije izrečen tej banki. Sledeč zakonu, ki ureja bančništvo, se izredni ukrepi lahko izrečejo le, če so v javnem interesu. Zakon določa, da so ukrepi v javnem interesu, če bi sicer bila ogrožena stabilnost finančnega sistema. Šteje se, da je stabilnost finančnega sistema ogrožena, če povečano tveganje v banki lahko povzroči pomembnejše negativne učinke na poslovanje drugih finančnih družb, na delovanje finančnih trgov ali na splošno zaupanje vlagateljev ter drugih subjektov v stabilno delovanje finančnega sistema.

V skladu z navedenim velja, da ker se sredstva sklada lahko uporabijo le v zvezi z izrednimi ukrepi, slednji pa se lahko izrečejo le, če so v javnem interesu, se sredstva sklada lahko porabijo le, če je to v javnem interesu. To pa pomeni, da je v zvezi z določbami zakona podana javna korist.

Obstoj javne koristi kot pogoja za porabo sredstev sklada izhaja tudi iz predloga zakona, saj predlog določa, da se sredstva sklada lahko uporabijo za financiranje izvajanja izrednih ukrepov, ki jih na podlagi zakona, ki ureja bančništvo, izreče Banka Slovenije le, če je zagotovitev sredstev sklada v zvezi z izrednimi ukrepi v posamezni banki nujna, da se zagotovi stabilnost finančnega sistema.

Javna korist je podana tudi, ker bi s stečajem banke, ki bi se sicer lahko rešila s sredstvi sklada, zaradi prepletenosti bank z drugimi finančnimi institucijami in gospodarstvom okužili tudi druge finančne in nefinančne institucije v Republiki Sloveniji. Simptomi okužbe bi bili znižanje plačilne sposobnosti in ravni kapitala. Prav tako bi se s stečajem bank lahko prenehale nekatere kritične funkcije (npr. plačilne storitve), kar bi dodatno obremenilo gospodarstvo Republike Slovenije in oslabilo finančno stabilnost. Poslovanje drugih bank pa bi se okužilo tudi preko t.i. »bank run«, ker bi varčevalci pospešeno dvigovali svoje vloge.

2.3.4 Usklajenost predloga zakona

a) *s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi*: zakon ne ureja delovanja samoupravnih lokalnih skupnosti;

b) *s civilno družbo oziroma ciljnim skupinami, na katere se predlog zakona nanaša*: zakon ni bil predmet javne obravnave, so pa določbe, ki jih vsebuje predlog zakona, bile predmet javne objave, ko je bil javno objavljen predlog Zakona o bančništvu (predlog le-tega je bil objavljen na strani Ministrstva za finance na naslovu:

http://www.mf.gov.si/fileadmin/mf.gov.si/pageuploads/Direktorat_za_javno_premozenje_in_financni_sistem/ZBan-2__30_09_.pdf).

3 OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Ocena finančnih sredstev za državni proračun: predlog zakona zasleduje zmanjšanje odhodkov državnega proračuna, saj določa, da se sredstva sklada uporabijo za reševanje bank. Kot tak predstavlja alternativo ZUKSB.

Ocena drugih javnih finančnih sredstev: predlog zakona nima posledic za druga javna finančna sredstva.

Predvideno povečanje ali zmanjšanje prihodkov državnega proračuna: predlog zakona ne vpliva na povečanje ali zmanjšanje prihodkov državnega proračuna.

Predvideno povečanje ali zmanjšanje obveznosti za druga javna finančna sredstva: predlog zakona nima posledic za druga javnofinančna sredstva.

Predvideni prihranki za državni proračun in druga javna finančna sredstva: predlog zakona bo prispeval k prihranku sredstev državnega proračuna, saj bo v primeru aktivacije sredstev sklada morebiten potreben prispevek države ustrezno manjši.

4 NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne predvideva porabe proračunskih sredstev.

5 PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE IN PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH

5.1 Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Zakon je popolnoma prilagojen pravu Evropske unije, saj v nacionalno zakonodajo deloma prenaša Direktivo 2014/59/EU. Predlog zakona Direktive 2014/59/EU ne prenaša v celoti, saj bo za njen celovit prenos pripravljen poseben zakon.

Z Direktivo 2014/59/EU in Uredbo (EU) št. 806/2014, ki se bo začela uporabljati 1. januarja 2016, se bodo v evrskem območju poenotili tudi pravila in prakse reševanja bank ter pristopi v zvezi z delitvijo bremena. Direktiva vzpostavlja minimalna pravila za harmonizacijo, vendar ne prinaša centralizacije odločanja na področju reševanja. V osnovi določa skupne instrumente za reševanje in pooblastila za reševanje, ki so na voljo nacionalnim organom vsake države članice, vendar prepušča nacionalnim organom, da sami presodijo glede uporabe instrumentov in nacionalnih shem financiranja v podporo postopkom reševanja. V okviru enotnega mehanizma za reševanje Uredba (EU) št. 806/2014 centralizira pooblastila za reševanje in vzpostavlja enotni odbor za reševanje ter enotno ureja določbe o reševanju.

Z vzpostavitev enotnega mehanizma za reševanje so se možnosti za različne prenose Direktive 2014/59/EU v nacionalno zakonodajo v evrskem območju zelo skrčile. Rok za prenos Direktive 2014/59/EU je 31. december 2014.

Vsebina zakona je bila predmet posvetovanja z Evropsko centralno banko v okviru postopka priprave Zakona o bančništvu. Mnenje Evropske centralne banke je dostopno na: https://www.ecb.europa.eu/ecb/legal/pdf/sl_con_2014_79_f_sign.pdf.

Gradivo se od vsebine, ki jo je vseboval predlog Zakona o bančništvu, ne razlikuje, zato se mnenje, ki ga je Evropska centralna banka dala v zvezi s predlogom Zakona o bančništvu, v delu, v katerem se nanaša na sklad za reševanje bank, lahko uporabi tudi v zvezi s tem zakonom.

V svojem mnenju je Evropska centralna banka pozdravila ustanovitev sklada za reševanje bank (točka 5.1. mnenja).

5.2 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Zvezna Republika Nemčija:

Zvezna Republika Nemčija je julija 2013 spremenila Zakon o bančništvu (Gesetz über das Kreditwesen), spremembe so se začele uporabljati 1. januarja 2014. Nemški Zakon o bančništvu predstavlja pravno podlago za delovanje in nadzor kreditnih institucij in institucij za finančne storitve v Nemčiji. Vsakdo, ki želi upravljati takšno institucijo, potrebuje dovoljenje nemškega zveznega nadzornega organa za finančni (Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht ali BaFin). Obstajajo dodatni predpisi za zaščito likvidnosti in hranilne vloge, in sicer glede solventnosti, likvidnosti in velikih izpostavljenosti ter posojil v višini 1,5 milijona eurov ali več. V letu 2013 sprejeta nemška zakonodaja je namenjena zaščiti pred tveganji in reševanju ter sanaciji bank in finančnih skupin. Tako je določeno, da morajo sistemsko pomembne banke pripraviti načrte reševanja in sanacije, s čimer je Nemčija deloma že prehitela Direktivo 2014/59/EU. Nov zakon kaznuje kršitve temeljnih statutarnih dolžnosti posloводства, in sicer v primeru neizpolnjevanja odločbe nadzornega organa (BaFin), ki nalaga odpravo pomanjkljivosti pri upravljanju s tveganji v razumnem roku, s čimer je ogroženo nadaljnje delovanje institucije, nadrejenega podjetja ali skupine kot delujočega podjetja. Kazni so do pet let zapor ali denarne (ki ne presega 10.800.000 eurov). Podobne kazni veljajo za zavarovalniški sektor.

Vlada je v juliju 2014 že sprejela predlog zakona za prenos določb Direktive 2014/59/EU v nacionalno zakonodajo do 1. januarja 2015. V tem predlogu so vključeni tudi deli veljavne zakonodaje iz leta 2013. Poleg tega so določene zahteve za obnovo in načrtovanje resolucije in

ocenjevanje možnosti rešitve institucije, zakon pa predvideva tudi možnost reševanja s sredstvi upnikov (bail-in). Sedanje dajatve bank, ki se zbirajo v nemškem skladu za prestrukturiranje, je treba nadomestiti z novo dajatvijo bank v skladu z Direktivo 2014/59/EU. Z začetkom leta 2016 bo nacionalna sredstva za prestrukturiranje v državah evroobmočja nadomestil enoten reševalni sklad. Zakon, ki prenaša Direktivo 2014/59/EU, vsebuje tudi spremembo veljavnega bančnega zakona v delu, ki se nanaša na nadzor, in sicer zaradi uskladitve z enotnim nadzornim mehanizmom. Pristojni nacionalni organ je BaFin, pri čemer ostaja v veljavi obstoječa delitev pristojnosti med BaFin in Bundesbank v nadzoru bank, vendar je za komunikacijo z Evropsko centralno banko (ECB) pristojna le BaFin.

Republika Avstrija:

Republika Avstrija je med prvimi državami članicami Evropske unije sprejela ukrepe, ki jih predvideva Direktiva 2014/59/EU. Na nek način je še prehitela omenjeno direktivo in že v letu 2013 sprejela Zakon o reševanju in prestrukturiranju bank (Bankeninterventions- und restrukturierungsgesetz – BIRG) z namenom zagotavljanja finančne stabilnosti ob hkratnem minimiziranju tveganj za kritje bančnih izgub z davkoplačevskim denarjem. Zakon ureja pripravo, preprečevanje, zgodnje poseganje in reševanje. Finančne institucije so nadzornemu organu dolžne predložiti načrte reševanja in likvidnosti, pri čemer lahko organ za nadzor finančnega trga (Finanzmarktaufsicht – FMA) ukrepa že v zgodnji fazi z namenom preprečitve krize. Strokovno mnenje glede izvedbe ukrepa poda tudi avstrijska centralna banka.

Francoska republika:

Francoska republika je implementirala Direktivo 2013/36/EU z odlokom (akt vlade, ki ima moč zakona) št. 2014-158 z dne 20. februarja 2014. Pravila veljajo od 1. januarja 2014 dalje.

Francoski zakon št. 2013-672 z dne 26. julija 2013 o ločitvi in ureditvi bančne dejavnosti (LOI n° 2013-672 du 26 juillet 2013 de séparation et de régulation des activités bancaires) je uveljavil obsežne spremembe francoskega denarnega in finančnega zakonika, vključno s spremembami veljavne bančne zakonodaje, ki bodo od kreditnih institucij, finančnih družb in mešanih finančnih holdingov, ki presegajo določene prage, zahtevale prenos določene lastniške trgovinske dejavnosti na specializirane odvisne družbe. Poglavitni namen zakona je prav ločitev dejavnosti znotraj bank, in sicer je treba ločiti gospodarsko koristne dejavnosti od špekulativnih dejavnosti. Zakon tudi povečuje pristojnosti regulativnih organov, ustvarja nov okvir za reševanje sistemskih bančnih tveganj in prinaša še nekaj drugih sprememb, vključno z okrepitevijo določb, namenjenih za boj proti pranju denarja, financiranju terorizma, trgovanju z notranjimi informacijami, davčni utaji in omejevanju nekaterih prejemkov bančnih vodstev. Novoustanovljena nadzorna institucija je t. i. Nadzorni in reševalni organ ACPR (Autorité de Contrôle Prudentiel et de Résolution) z reševalnim kolegijem, ki mu predseduje Banka Francije, in razširjenimi reševalnimi pristojnostmi. Navedeni organ bo določal, kaj je gospodarsko koristna dejavnost in nadziral s tem povezana tveganja. Jamstvena shema je postala jamstvena in reševalna shema FGDR (Fonds de Garantie des Dépôts et de Résolution).

5.4 Izjava o skladnosti predloga zakona s pravnimi akti EU in korelacijska tabela pri prenosu direktiv

Izjava o skladnosti (oblika pdf) – izvoz iz baze RPS – priloženo.

Korelacijska tabela (oblika pdf) – izvoz iz baze RPS – priloženo.

Vsebina zakona je bila predmet medresorskega usklajevanja v postopku priprave Zakona o bančništvu. V okviru tega postopka je potekala tudi javna objava in posvetovanje z ECB. Mnenje je dostopno na: https://www.ecb.europa.eu/ecb/legal/pdf/sl_con_2014_79_f_sign.pdf.

Gradivo se od vsebine, ki jo je vseboval predlog Zakona o bančništvu, ne razlikuje, zato se mnenje, ki ga je Evropska centralna banka dala v zvezi s predlogom Zakona o bančništvu, v delu, v katerem se nanaša na sklad za reševanje bank, lahko uporabi tudi v zvezi s tem zakonom.

6 PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMELO SPREJETJE ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

Predlog zakona ne bo imel posledic v postopkih ali poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov in za obveznosti strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje

Predlog zakona ne bo imel posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo

Predlog zakona uvaja obveznost bank, da zagotovijo sredstva v sklad za reševanje bank po načelu, naj stroške trpi tisti, ki jih povzroča. S tem se prekinja povezava z davkoplačevalskim denarjem. Banke lahko povišane stroške prenesejo na stranke ali delničarje z zniževanjem obrestnih mer za pologe, zviševanjem obrestnih mer za posojila in bančnih provizij ali zniževanjem donosov iz lastniškega kapitala. Vendar lahko konkurenca popolnoma zmanjša zmožnost bank, da prenašajo te stroške. Poleg tega so predvidene koristi predloga zakona v smislu dolgoročnega gospodarskega blagostanja z vidika zmanjšane verjetnosti za sistemsko krizo bistveno višje od morebitnih povišanih stroškov bank.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Predlog zakona nima posledic na socialnem področju.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja

Predlog zakona nima posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

- a) predstavitev sprejetega zakona

Ker se predpis nanaša na udeležence finančnih trgov, ki morajo poznati veljavne predpise, posebna izobraževanja in predstavitve niso predvideni.

- b) spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

Izvajanje predpisa bo spremljano v sodelovanju s pristojnim nadzornim organom.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Drugih pomembnih okoliščin ni.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona

Zakon ni bil predmet javne obravnave, so pa določbe, ki jih vsebuje predlog zakona, bile predmet javne objave, ko je bil javno objavljen predlog Zakona o bančništvu (predlog le-tega je bil objavljen na strani Ministrstva za finance na naslovu:

http://www.mf.gov.si/fileadmin/mf.gov.si/pageuploads/Direktorat_za_javno_premozenje_in_financijski_sistem/ZBan-2__30_09_.pdf).

Javna objava predloga Zakona o bančništvu je potekala od 3. oktobra do 3. novembra 2014.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- dr. Dušan Mramor, minister
- Irena Sodin, državna sekretarka
- mag. Mateja Vraničar, državna sekretarka
- Metod Dragonja, državni sekretar, Kabinet predsednika Vlade Republike Slovenije
- Urška Cvelbar, v. d. generalne direktorice Direktorata za finančni sistem
- Aleš Butala, vodja Sektorja za finančni sistem
- mag. Andrej Žagar, vodja Oddelka za bančništvo, zavarovalništvo in plačilni promet
- Janja Jereb, sekretarka na Oddelku za bančništvo, zavarovalništvo in plačilni promet

II. PREDLOG ZAKONA

ZAKON O ORGANU IN SKLADU ZA REŠEVANJE BANK

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (predmet zakona)

Ta zakon ureja sklad za reševanje bank (v nadaljnjem besedilu: sklad), organ za reševanje bank in premostitveno banko.

2. člen (prenos aktov Evropske unije)

Ta zakon delno prenaša Direktivo 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij ter o spremembi šeste direktive Sveta 82/891/EGS ter direktiv 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU in 2013/36/EU in uredb (EU) št. 1093/2010 ter (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 173 z dne 12. junija 2014, str. 190; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/59/EU).

3. člen (pojmi, uporabljeni v tem zakonu)

Pojmi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. »Banka« pomeni banko, kot jo opredeljuje zakon, ki ureja bančništvo, ki ima sedež v Republiki Sloveniji. Za namen tega zakona se SID – Slovenska izvozna in razvojna banka, d. d., Ljubljana ne šteje za banko.
2. »Izredni ukrep« je izredni ukrep, kot ga ureja zakon, ki ureja bančništvo.
3. »Odbor za finančno stabilnost« je Odbor za finančno stabilnost, ustanovljen na podlagi zakona, ki ureja makrobonitetni nadzor finančnega sistema.
4. »Uredba (EU) št. 575/2013« je Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L št. 176 z dne 27. junija 2013, str. 1).
5. »Zajamčena vloga« je zajamčena vloga, kot je določena v zakonu, ki ureja bančništvo.

II. ORGAN IN SKLAD ZA REŠEVANJE BANK

4. člen (organ za reševanje bank)

(1) Naloge in pristojnosti organa za reševanje izvaja Banka Slovenije.

(2) Banka Slovenije izvaja naloge in pristojnosti organa za reševanje z izvajanjem izrednih ukrepov v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, in z ustanovitvijo premostitvene banke.

(3) Banka Slovenije za namene iz prvega odstavka tega člena vzpostavi ustrezno notranjo organizacijo, da se zagotovi operativna neodvisnost in prepreči nasprotje interesov pri izvajanju nalog in pooblastil Banke Slovenije v zvezi z ukrepi za reševanje na eni strani ter izvajanju nalog in pooblastil glede izvajanja nadzora na podlagi tega zakona in Uredbe (EU) št. 575/2013 na drugi strani. Operativna neodvisnost je zagotovljena, kadar se odločitve, ki jih Banka Slovenije sprejme kot organ za reševanje, sprejemajo neodvisno od odločitev, ki jih Banka Slovenije sprejme kot organ, pristojen za nadzor nad bančnim sistemom.

5. člen (sklad)

(1) Banka Slovenije vzpostavi sklad. Sklad predstavlja premoženje bank, s katerim v skladu s tem zakonom upravlja Banka Slovenije. Sklad je namenjen financiranju reševanja bank v okviru izrednih ukrepov, ki jih banki, v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, lahko izreče Banka Slovenije.

(2) Banka Slovenije sklad upravlja tako, da ga vodi, predstavlja in zastopa. Banka Slovenije v okviru vodenja sklada tudi upravlja njegovo premoženje.

(3) Sklad nima pravne osebnosti.

(4) Sredstva, ki predstavljajo premoženje sklada, se lahko uporabijo le v skladu s tem zakonom.

(5) Obveznosti, ki jih prevzame sklad, se poplačajo iz premoženja sklada. Banka Slovenije in banke ne odgovarjajo za obveznosti sklada.

6. člen **(čas delovanja sklada za reševanje)**

Sklad preneha z delovanjem 31. decembra 2024.

7. člen **(sposobnost biti stranka v sodnem postopku)**

Sklad ima sposobnost biti stranka v sodnem postopku. Sklad v sodnem postopku zastopa Banka Slovenije ali oseba, ki jo Banka Slovenije za to pooblasti.

8. člen **(upravljanje sklada)**

(1) Banka Slovenije upravlja sklad ločeno od drugega premoženja Banke Slovenije in od drugega premoženja v upravljanju Banke Slovenije.

(2) Banka Slovenije sklepa posle upravljanja sklada v njegovem imenu in za njegov račun.

(3) Banka Slovenije upravlja sredstva sklada tako, da se zagotavlja stalna in takojšnja razpoložljivost naložb sklada za potrebe financiranja naložb pri izvajanju izrednih ukrepov v posamezni banki.

9. člen **(upravljanje sredstev sklada)**

(1) Banka Slovenije določi naložbeno politiko za upravljanje sredstev sklada tako, da se zagotavlja njihova varnost, njihovo nizko tveganje in njihova visoka likvidnost..

(2) S sredstvi sklada, ki pomenijo naložbo sklada v banki, ki je nastala na podlagi tretjega odstavka 11. člena tega zakona, upravlja Banka Slovenije z upoštevanjem ciljev izrednih ukrepov ter standardov skrbnega gospodarjenja.

(3) Banka Slovenije ovrednoti sredstva sklada po pošteni vrednosti ter mesečno obvešča banke o vrednosti sklada ter vrednosti naložbe posamezne banke v skladu. Banka Slovenije ob koncu poslovnega leta sestavi računovodske izkaze sklada, ki jih revidira pooblaščen revizorka ali revizor.

10. člen **(kritje stroškov upravljanja sklada)**

Stroški, povezani z revidiranjem računovodskih izkazov ter drugi stroški Banke Slovenije, povezani z upravljanjem sklada, se krijejo iz sredstev sklada. Stroški upravljanja, ki jih zaračuna Banka Slovenije, ne smejo presežati dejanskih stroškov upravljanja.

III. SREDSTVA SKLADA:

11. člen (uporaba sredstev sklada)

(1) Sredstva sklada se lahko uporabijo samo za kritje stroškov njegovega delovanja, za financiranje izrednih ukrepov, ki jih na podlagi zakona, ki ureja bančništvo, izreče Banka Slovenije, za financiranje premostitvene banke v skladu s tem zakonom in za izplačila v skladu z drugim odstavkom 18. člena tega zakona.

(2) Sredstva sklada se lahko uporabijo za financiranje izvajanja izrednih ukrepov, ki jih na podlagi zakona, ki ureja bančništvo, izreče Banka Slovenije, če Banka Slovenije po posvetovanju z Odborom za finančno stabilnost ter z ministrstvom, pristojnim za finance, oceni, da je zagotovitev sredstev sklada v zvezi z izrednimi ukrepi v posamezni banki nujna, da se zagotovi stabilnost finančnega sistema.

(3) Sredstva sklada se lahko, če so izpolnjeni pogoji iz prejšnjega odstavka, uporabijo kot:

1. vplačilo v kapitalske instrumente premostitvene banke za namene vplačila njenega ustanovitvenega kapitala ali za zagotavljanje njene kapitalske ustreznosti;
2. vplačila v kapitalske instrumente banke, ki so ji bili izrečeni izredni ukrepi, če se ti kapitalski instrumenti izdajo zaradi zagotavljanja kapitalske ustreznosti te banke, in so predhodno pokrite pretekle izgube banke;
3. posojila, garancija, jamstva ali drugo zavarovanje, dana premostitveni banki ali banki, ki so ji bili izrečeni izredni ukrepi in so predhodno pokrite pretekle izgube banke

(4) Pri oceni iz drugega odstavka tega člena Banka Slovenije upošteva razloge za izredne ukrepe ter ali je zaradi teh razlogov ogrožena ali bi lahko bila ogrožena stabilnost finančnega sistema v Republiki Sloveniji. Pri presoji, ali je oziroma ali bi lahko bila ogrožena finančna stabilnost, se uporabijo merila, ki za ugotavljanje ogroženosti stabilnosti finančnega sistema določa zakon, ki ureja bančništvo.

12. člen (sredstva sklada)

(1) Sredstva sklada zagotavljajo banke.

(2) Banke zagotovijo sredstva za delovanje sklada z vplačilom denarnih sredstev in izrednim vplačilom likvidnih sredstev.

13. člen (ciljna raven sredstev)

(1) Ciljna raven sredstev sklada znaša 2,3 odstotka vsote vseh zajamčenih vlog v Republiki Sloveniji, pri čemer se sredstva v višini 1,3 odstotka vsote vseh zajamčenih vlog zagotavljajo z vplačanimi denarnimi sredstvi v skladu z 14. členom tega zakona. Za sredstva v višini 1 odstotka zajamčenih vlog pa banke izpolnjujejo obveznost zagotavljanja likvidnih sredstev kot zavarovanje za vplačilo denarnih sredstev v skladu s 16. členom tega zakona.

(2) Za izračun ciljne ravni se kot vsota vseh zajamčenih vlog v Republiki Sloveniji upošteva podatek o stanju na dan 30. septembra 2014.

14. člen (vplačilo denarnih sredstev)

(1) Banke vplačajo denarna sredstva ob ustanovitvi sklada in če se premoženje sklada zmanjša zaradi izplačila banki v skladu s prvo točko drugega odstavka 18. člena tega zakona. Banke vplačajo denarna sredstva na podlagi zahteve Banke Slovenije, v kateri je določena višina sredstev, ki naj jih banka vplača.

(2) Banka Slovenije določi višino sredstev, ki naj jih v sklad vplačajo vse banke tako, da vplačila vseh bank dosežejo skupno 1,3 odstotka vsote vseh zjamčenih vlog (v nadaljnjem besedilu: ciljna raven vplačanih denarnih sredstev).

(3) Banka Slovenije pri določanju višine sredstev, ki naj jih vplača posamezna banka upošteva delež, ki ga glede na obveznosti vseh bank, zmanjšanih za podrejene obveznosti, ki se upoštevajo kot kapital bank po 72. členu Uredbe EU št. 575/2013, in za zjamčene vloge vseh bank, pomenijo obveznosti te banke, zmanjšane za podrejene obveznosti, ki se upoštevajo kot kapital te banke po 72. členu Uredbe EU št. 575/2013, in za zjamčene vloge pri tej banki. Za izračun višine sredstev, ki naj jih vplača posamezna banka, se upošteva stanje na dan 30. septembra 2014.

(4) Banka Slovenije ne zahteva vplačila denarnih sredstev, če ugotovi, da banka zaradi vplačila ne bo zagotavljala ali v naslednjih šestih mesecih verjetno ne bo izpolnjevala zahtev glede kapitalske ustreznosti in ustrezne likvidnosti v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, ali Uredbo (EU) št. 575/2013 in so oziroma bodo verjetno s tem podani razlogi za odvzem dovoljenja za opravljanje bančnih storitev. V tem primeru Banka Slovenije od banke zahteva vplačilo denarnih sredstev, ko ugotovi, da so pri banki prenehali razlogi iz prejšnje povedi. Banka Slovenije najmanj vsakih šest mesecev preverja, ali so pri banki še podani razlogi iz prve povedi tega odstavka.

15. člen **(izredno vplačilo likvidnih sredstev)**

(1) Če sredstva, ki jih vplačajo banke v sklad na podlagi prejšnjega člena, ne zadoščajo za financiranje izrednih ukrepov, Banka Slovenije naloži bankam, da v sklad vplačajo dodatna denarna sredstva v obsegu, ki je potreben za financiranje izrednih ukrepov (izredno vplačilo likvidnih sredstev), vendar skupno največ v višini likvidnih sredstev, ki jih banke zagotavljajo na podlagi 16. člena tega zakona.

(2) Delež posamezne banke pri vplačilu dodatnih sredstev v sklad na podlagi zahteve iz prejšnjega odstavka tega člena se določi sorazmerno z deležem, ki ga predstavljajo likvidna sredstva te banke glede na likvidna sredstva pri vseh bankah.

(3) Posamezna banka mora zagotoviti vplačilo dodatnih sredstev v sklad – največ v višini likvidnih sredstev, ki jih mora zagotavljati na podlagi 16. člena tega zakona.

16. člen **(zagotavljanje likvidnih sredstev)**

(1) Banke morajo biti sposobne, da skladu kadarkoli zagotovijo denarna sredstva v skupnem znesku, ki je enak 1 odstotku vsote zjamčenih vlog pri vseh bankah. Višina zneska denarnih sredstev, ki ga mora biti sposobna zagotoviti posamezna banka, se določi v sorazmerju z deležem, ki ga glede na obveznosti vseh bank, zmanjšanih za podrejene obveznosti, ki se upoštevajo kot kapital bank po 72. členu Uredbe EU št. 575/2013, in za zjamčene vloge vseh bank, pomenijo obveznosti te banke, zmanjšane za podrejene obveznosti, ki se upoštevajo kot kapital te banke po 72. členu Uredbe EU št. 575/2013, in za zjamčene vloge pri tej banki.

(2) Banke z namenom zagotavljanja sposobnosti izpolnitve obveznosti iz prejšnjega odstavka zagotavljajo likvidna sredstva v obliki varnih in likvidnih naložb najmanj v višini, določeni na podlagi prejšnjega odstavka.

(3) Denarna sredstva iz prejšnjega odstavka se lahko uporabijo izključno za namene vplačila dodatnih sredstev bank v sklad za reševanje, na podlagi zahteve Banke Slovenije v skladu s prvim odstavkom 15. člena tega zakona.

(4) Banka Slovenije predpiše merila in pogoje za naložbe bank, ki se lahko upoštevajo kot likvidna sredstva za izpolnjevanje obveznosti iz tega člena, ter določi vsebino, roke in način poročanja bank glede izpolnjevanja te obveznosti.

17. člen

(dolžnosti nove banke)

(1) Banka Slovenije zahteva od banke, ki pridobi dovoljenje za opravljanje bančnih storitev v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, po uveljavitvi tega zakona, vplačilo denarnih sredstev iz 14. člena tega zakona najkasneje v treh mesecih po pridobitvi dovoljenja za opravljanje bančnih storitev.

(2) Banka Slovenije določi višino denarnih sredstev, ki naj jih vplača banka, ki je pridobila dovoljenje za opravljanje bančnih storitev tako, da določi povprečno vrednost naložb bank v sklad, ki jo prilagodi z upoštevanjem predvidene stopnje tveganosti poslovanja nove banke. Povprečna vrednost naložb bank v sklad se določi na podlagi zadnjega revidiranega izkaza finančnega položaja banke.

(3) Banka, ki pridobi dovoljenje za opravljanje bančnih storitev v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, po uveljavitvi tega zakona, zagotovi likvidna sredstva iz 16. člena tega zakona najkasneje v treh mesecih po pridobitvi dovoljenja za opravljanje bančnih storitev.

(4) Banka Slovenije določi višino likvidnih sredstev, ki naj jih zagotavlja banka, ki je pridobila dovoljenje za opravljanje bančnih storitev tako, da določi povprečno višino likvidnih sredstev, ki jih zagotavljajo druge banke in jo prilagodi upoštevajoč predvideno stopnjo tveganosti poslovanja nove banke.

18. člen

(vplačana sredstva so naložba banke)

(1) Sredstva, ki jih banka vplača v sklad, predstavljajo naložbo te banke.

(2) Naložba posamezne banke v sklad ni prenosljiva in se izplača banki iz sklada:

1. če banka preneha ali se zoper banko v skladu s predpisi začne postopek stečaja ali prisilne likvidacije, ali

2. ob prenehanju sklada, z likvidacijo naložb sklada.

(3) Naložba v sklad se v primerih iz prejšnjega odstavka izplača banki glede na sorazmerni delež sredstev, ki jih je banka vplačala v sklad. V primeru iz 1. točke prejšnjega odstavka se delež banke določi z upoštevanjem vrednosti sredstev sklada, ki se določi na podlagi zadnjega razpoložljivega revidiranega izkaza finančnega položaja sklada.

IV. PREMOSTITVENA BANKA:

19. člen

(premostitvena banka)

(1) Banka Slovenije lahko z odločbo o izrednih ukrepih, s katero izreče izredni ukrep prenosa premoženja in obveznosti banke, odloči o ustanovitvi premostitvene banke z vplačilom ustanovnega kapitala premostitvene banke iz sredstev sklada za reševanje. Na premostitveno banko se prenese premoženje in obveznosti na podlagi odločbe o izrednih ukrepih, ki jih izreče Banka Slovenije v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo. Premostitvena banka se za namene prenosa premoženja in obveznosti banke na prevzemno družbo, ki je izveden v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, šteje kot prevzemna družba.

(2) Premostitvena banka se ustanovi za obdobje dveh let od zadnjega prenosa premoženja in obveznosti na podlagi izrečenih izrednih ukrepov z možnostjo podaljšanja do skupno največ petih let, pri čemer Banka Slovenije pri odločanju o upravičenosti podaljšanja upošteva zlasti razmere na trgu in predvideno časovno obdobje za učinkovito izvrševanje izrednih ukrepov.

(3) Ustanovni kapital premostitvene banke se vplača v obliki denarnih ali stvarnih vložkov, ki se zagotovijo iz sklada za reševanje ali s prenosom premoženja banke, ki ji je bil izrečen izredni ukrep, v višini obveznosti, ki se hkrati prenesejo na premostitveno banko. Edini delničar premostitvene banke je sklad za reševanje.

(4) Banka Slovenije z odločbo o ustanovitvi premostitvene banke imenuje izredno upravo premostitvene banke. Za upravljanje premostitvene banke se uporabljajo določbe zakona o bančništvu, ki urejajo pristojnosti organov banke v času izrednih ukrepov in izredno upravo banke.

(5) Z izdajo odločbe iz prvega odstavka tega člena šteje, da je premostitvena banka, v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, pridobila dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje bančnih, finančnih in dodatnih finančnih storitev, ki jih bo opravljala premostitvena banka. V odločbi iz prvega odstavka tega člena se navedejo storitve, ki jih bo opravljala premostitvena banka.

(6) Če ni v tem členu določeno drugače, se za premostitveno banko smiselno uporabljajo vse določbe zakona, ki ureja bančništvo in Uredbe (EU) št. 575/2013, ki veljajo za banko, v kateri je imenovana izredna uprava.

(7) Banka Slovenije izda odločbo o prenehanju premostitvene banke, če:

1. se je premostitvena banka združila z drugim subjektom, ki ima dovoljenje za opravljanje storitev, ki jih opravlja premostitvena banka;
2. je vse delnice premostitvene banke prevzel novi investitor ali so bila vsa sredstva, pravice in obveznosti premostitvene banke prenesena na tretjo osebo;
3. je poteklo obdobje iz drugega odstavka tega člena;
4. so sredstva premostitvene banke izčrpana in so njene obveznosti v celoti poravnane.

(8) V primeru iz 3. in 4. točke sedmega odstavka tega člena Banka Slovenije predlaga začetek prisilne likvidacije ali stečaja premostitvene banke. Za prisilno likvidacijo in stečaj premostitvene banke se uporabljajo določbe o prisilni likvidaciji in stečaju banke.

V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE:

20. člen (vzpostavitev sklada)

Banka Slovenije vzpostavi sklad v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

21. člen (vzpostavitev zahtevanega nivoja likvidnih sredstev)

Banke pričnejo zagotavljati likvidna sredstva v skladu s 16. členom tega zakona najkasneje v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

22. člen (rok za sprejem akta Banke Slovenije)

Banka Slovenije sprejme akt iz četrtega odstavka 16. člena tega zakona v enem mesecu po uveljavitvi tega zakona.

23. člen (uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III OBRAZLOŽITVE

K 1. členu:

Člen povzema vsebino zakona. Predlog zakona ureja sklad za reševanje bank, premostitveno banko in organ za reševanje bank.

K 2. členu:

Člen pove, da se s predlogom zakona delno prenaša Direktiva 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij ter o spremembi šeste direktive Sveta 82/891/EGS ter direktiv 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU in 2013/36/EU in uredb (EU) št. 1093/2010 ter (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 173 z dne 12. junija 2014, str. 190; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/59/EU)

Direktivo 2014/59/EU bosta poleg predloga zakona prenašala še novi Zakon o bančništvu, ko bo sprejet, ter poseben zakon, ki je še v pripravi in ki bo celovito urejal postopke in ukrepe reševanja bank ter postopke prenehanja bank.

K 3. členu:

Člen opredeljuje sledeče pojme, ki so uporabljeni v predlogu zakona: Uredba (EU) št. 575/2013, zjamčena vloga, banka, odbor za finančno stabilnost, načrt reorganizacije ter premostitvena banka. Pojmi so opredeljeni s sklicem na področni zakon ali številko Uradnega lista Evropske unije.

K 4. členu:

V skladu z določbami Direktive 2014/59/EU morajo države članice za zagotovitev potrebne hitrosti ukrepanja in neodvisnosti od gospodarskih udeležencev ter za preprečitev nasprotij interesov imenovati javne upravne organe ali organe s pooblastili na področju javnega upravljanja, ki opravljajo funkcije in naloge, povezane z reševanjem bank. Direktiva omogoča, da države članice prosto izberejo organe za reševanje, vendar v preambuli opozarja, da je v primeru, če država članica za reševanje določi organ, odgovoren za bonitetni nadzor institucij, treba za ločevanje nadzorne funkcije in funkcije reševanja vzpostaviti ustrezne strukturne ureditve. Z ločevanjem se ne bi smelo preprečiti, da so informacije, ki so na voljo v okviru izvajanja nadzornih nalog, dostopne tudi v okviru izvajanja nalog reševanja.

Ločitev nadzorne funkcije in funkcije reševanja je še podrobneje opredeljena v tretjem odstavku 3. člena Direktive 2014/59/EU, ki določa, da so lahko organi za reševanje nacionalne centralne banke. Če so organi za reševanje pristojni organi za nadzor za namene Uredbe (EU) št. 575/2013 in Direktive 2013/36/EU, je treba vzpostaviti ustrezno strukturno ureditev, da se zagotovi operativna neodvisnost in prepreči nasprotje interesov med funkcijami nadzora na podlagi Uredbe (EU) št. 575/2013 in Direktive 2013/36/EU ali drugimi funkcijami zadevnega organa in funkcijami organa za reševanje. Z vzpostavitvijo take strukturne ureditve se ne sme poseči v obveznosti izmenjave informacij in sodelovanja. Države članice morajo znotraj nacionalnih centralnih bank zagotoviti zlasti operativno neodvisnost med funkcijo reševanja in nadzorniško funkcijo. Osebe, ki opravljajo funkcije organa za reševanje, mora biti strukturno ločeno od osebja, ki opravljajo naloge na podlagi Uredbe (EU) št. 575/2013 in Direktive 2013/36/EU.

Predlog člena podeljuje pristojnosti in dolžnosti organa za reševanje Banki Slovenije. Sledeč tretjemu odstavku predloga člena mora pri izvajanju funkcije reševanja Banka Slovenije zagotoviti, da so osebe, ki so pri Banki Slovenije zadolžene za izvajanje nalog in pooblastil v zvezi z reševanjem, organizacijsko ločene od oseb, ki so zadolžene za izvajanje nalog in pooblastil v zvezi z nadzorom, ki ga izvaja Banka Slovenije. Sledeč členu, bodo za te osebe morale biti zagotovljene ločene linije poročanja Svetu Banke Slovenije. Prav tako bo moralo ustrezno biti urejeno tudi sodelovanje med temi osebami.

Sledeč takšni ureditvi bo natančnejši način razmejitve določila Banka Slovenije z internimi akti.

K 5. členu:

Člen določa, da Banka Slovenije vzpostavi sklad za reševanje bank. Sklad predstavlja premoženje bank, s katerim upravlja Banka Slovenije. Pravila, ki jih mora Banka Slovenije spoštovati, ko upravlja sklad so določena v sledečih členih.

Določba, da sklad predstavlja premoženje bank pove, da se sredstva, ki jih banke vplačajo v sklad, štejejo kot njihova naložba in ostanejo v bilanci banke. To potrdi tudi 18. člen predloga. Zaradi navedenega imajo banke v primeru likvidacije sklada (glej 18. člen predloga) tudi pravico do sorazmernega poplačila.

Člen pove, da sklad vodi (ustvarja njegovo voljo), predstavlja in zastopa (kot zakoniti zastopnik) Banka Slovenije. Člen še pove, da Banka Slovenije v okviru vodenja sklada tudi upravlja njegovo premoženje. Navedeno je logična posledica dejstva, da je Banki Slovenije že podeljena pristojnost voditi sklad. Upravljanje (premoženja) sklada je namreč sestavni del pristojnosti voditi sklad.

Sklad nima pravne osebnosti. Sklad je skupek premoženja, ki služi v zakonu opredeljenemu namenu. Temu, torej da se sredstva sklada lahko porabijo za določen namen, sledi tudi četrti odstavek predloga člena, saj določa, da se sredstva, ki predstavljajo premoženje sklada, lahko uporabijo le v skladu s tem zakonom.

Peti odstavek pove, da za obveznosti sklada ne odgovarjajo niti banke, ki so njegovi ekonomski lastniki, niti Banka Slovenije, ki je njegov upravljavec. Ne glede na omejitev odgovornosti za dolgove sklada ta določba ne ogroža skladovih upnikov. Ker četrti odstavek pove, da se sredstva sklada lahko porabijo le v skladu z zakonom in ker prevzemanje obveznosti pomeni uporabo sredstev, je morebitno prevzemanje dolgov omejeno z določbami tega zakona.

K 6. členu:

Člen pove, da se sklad za reševanje bank ustanovi za obdobje do 1. januarja 2025.

K 7. členu:

Člen pove, da ima sklad, čeprav ni pravna oseba, sposobnost biti stranka v sodnem postopku. Navedeno je odraz dejstva, da lahko sklad zaradi uporabe sredstev pri reševanju bank postane upnik v stečajnem postopku, oziroma dejstva, da je mogoče, da bo sklad morda moral svoja upravljavska upravičenja, ki jih je pridobil zaradi uporabe njegovih sredstev pri reševanju bank, zaščititi v sodnem postopku.

Druga poved člena pove, da sklad v sodnem postopku zastopa Banka Slovenije ali oseba, ki jo Banka Slovenije za to pooblasti. Če bi bil sklad pravna oseba, bi navedeno že samo po sebi izhajalo iz procesnih zakonov, ki navadno določajo, da pravno osebo zastopa zakoniti zastopnik. Vprašanje pa je, kakšna razlaga bi v odsotnosti določbe predloga člena prevladala, saj sklad nima pravne osebnosti.

K 8. členu:

Člen določa pravila za upravljanje sklada. Ker sklad ne predstavlja premoženja Banke Slovenije, se zahteva, da Banka Slovenije poskrbi za ločitev upravljanja s sredstvi sklada od upravljanja z drugim premoženjem. Tako se preprečuje tudi nastanek konflikta interesov.

K 9. členu:

Člen določa pravila upravljanja sredstev sklada. Drugi odstavek predloga člena se uporablja le v zvezi z upravljanjem naložb, ki so nastale zaradi uporabe sredstev sklada v povezavi z izrednimi ukrepi. Na podlagi teh naložb je sklad namreč pridobil tudi upravljavska upravičenja.

Tretji odstavek določa pravila vrednotenja sredstev sklada.

K 10. členu:

Člen določa, da se stroški upravljanja sklada lahko krijejo iz sredstev sklada.

K 11. členu:

Člen določa, kako se lahko porabijo sredstva sklada. Vsi dovoljeni načini uporabe zasledujejo načelo ohranitve premoženja sklada in njegove uporabe za pomoč bankam.

Člen nadalje pove, kdaj se lahko sredstva sklada uporabijo za financiranje izvajanja izrednih ukrepov, ki jih na podlagi zakona, ki ureja bančništvo, izreče Banka Slovenije. Uporaba sredstev sklada je dovoljena, če Banka Slovenije po posvetovanju z Odborom za finančno stabilnost ter z ministrstvom, pristojnim za finance, oceni, da je zagotovitev sredstev sklada v zvezi z izrednimi ukrepi v posamezni banki nujna, da se zagotovi stabilnost finančnega sistema.

Ker se sredstva sklada lahko uporabijo le v povezavi z izrednimi ukrepi, ki jih določa zakon o bančništvu in ker je le te dovoljeno izreči le, če je ogrožena stabilnost finančnega sistema, bo tudi do uporabe sredstev sklada za namene reševanja bank, prišlo le, če je to potrebno zaradi zagotovitve stabilnosti finančnega sistema.

Člen določa načine, na katere se lahko uporabijo sredstva sklada. Pri tem se sledi načelu, da se sredstva sklada ne smejo uporabiti za pokrivanje izgube banke, temveč zgolj kot vložek v očiščeno banko. Le tako se namreč lahko zagotovi ohranitev njihove vrednosti.

Iz prvega odstavka predloga člena izhaja, da je sklad namenjen financiranju reševanja bank v okviru izrednih ukrepov, ki jih v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, banki lahko izreče Banka Slovenije. Predlog zakona tako dopolnjuje Zakon o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (Uradni list RS, št. 105/12, 63/13 – ZS-K in 23/14 – ZDIJZ-C; v nadaljnjem besedilu: ZUKSB). ZUKSB namreč ureja način, na katerega lahko banke rešuje država, predlog zakona pa način, na katerega banki v težavah pomagajo druge banke.

K 12. členu:

Člen pove, da sredstva sklada zagotavljajo banke. Člen pove tudi, kako banke to izvedejo. Sredstva sklada se tako zagotavljajo z vplačilom denarnih sredstev in izrednim vplačilom likvidnih sredstev. Oba načina podrobneje urejajo sledeči členi predloga zakona.

K 13. členu:

Člen določa ciljno raven sredstev sklada. Le ta znaša 2,3 odstotka vsote vseh zajamčenih vlog v Republiki Sloveniji, pri čemer se sredstva v višini 1,3 odstotka vsote vseh zajamčenih vlog zagotavljajo z vplačanimi denarnimi sredstvi v skladu z 14. členom predloga zakona. Za sredstva v višini 1 odstotka zajamčenih vlog pa se šteje, da so zagotovljena s tem, ko banke izpolnjujejo obveznost zagotavljanja likvidnih sredstev iz 16. člena predloga zakona.

Ciljna raven je določena tako, da sredstva sklada omogočajo primerno sodelovanje sklada pri reševanju bank.

Za izračun ciljne ravni se kot vsota vseh zajamčenih vlog v Republiki Sloveniji upošteva podatek o stanju na dan 30. septembra 2014. Posledica navedenega je jasna obveznost bank, ki se v času ne spreminja.

K 14. členu:

Člen določa, kdaj banke vplačajo denarna sredstva v sklad.

Člen določa, da banke vplačajo denarna sredstva na podlagi zahteve Banke Slovenije, v kateri je določena višina sredstev, ki naj jih banka vplača. Navedena določba je potrebna, saj drugače banke ne bi vedele, kakšen obseg sredstev morajo zagotoviti.

Banka Slovenije določi višino sredstev, ki naj jih vplačajo vse banke tako, da vplačila vseh bank dosežejo ciljno raven vplačanih denarnih sredstev. Z navedeno določbo se omeji vplačilo denarnih sredstev v sklad.

Člen določa, kako se določi višina sredstev, ki naj jo vplača posamezna banka. Le-to določi Banka Slovenije, pri tem pa upošteva delež, ki ga glede na obveznosti vseh bank, zmanjšanih za podrejene obveznosti, ki se upoštevajo kot kapital bank po 72. členu Uredbe EU št. 575/2013, in za zajamčene vloge vseh bank, pomenijo obveznosti te banke, zmanjšane za podrejene obveznosti, ki se upoštevajo kot kapital te banke po 72. členu Uredbe EU št. 575/2013, in za zajamčene vloge pri tej banki. Navedeno lahko ponazorimo s sledečim ulomkom, z rezultatom katerega, mora biti sorazmerna višina vplačila posamezne banke:

(obveznosti banke ki naj vplača – vsota njenih zajamčenih vlog in podrejenih obveznosti)
(obveznosti vseh bank – vsota vseh zajamčenih vlog in podrejenih obveznosti vseh bank)

K 15. členu:

Člen ureja izredno vplačilo sredstev. Do njega pride na zahtevo Banke Slovenije, če sredstva sklada ne zadoščajo za izvedbo izrednih ukrepov.

K 16. členu:

Člen določa, da morajo biti banke sposobne, da kadarkoli zagotovijo skladu likvidna sredstva v skupnem znesku, ki je enak 1 odstotku vsote zajamčenih vlog pri vseh bankah. Člen določa višino likvidnih sredstev, ki jih mora biti sposobna zagotavljati posamezna banka.

Likvidna sredstva, ki jih mora zagotavljati banka, so namenjena vzdrževanju sposobnosti izpolniti zahtevo Banke Slovenije za izredno vplačilo sredstev.

K 17. členu:

Člen določa, kako se izračunajo prispevki banke, ki bo s poslovanjem pričela po uveljavitvi tega zakona.

Višina denarnih sredstev, ki naj jih vplača banka, ki je pridobila dovoljenje za opravljanje bančnih storitev po uveljavitvi predloga zakona se določi tako, da se določi povprečno vrednost naložb bank v sklad, ki se jo prilagodi z upoštevanjem predvidene stopnje tveganosti poslovanja nove banke. V skladu s predlogom tako nova banka ne vplača sredstev sledeč formuli, ki velja za vplačilo sredstev v sklad ob ustanovitvi, saj v primeru nove banke niti banka niti Banka Slovenije ne razpolagata s podatki, ki bi omogočali izračun na način, ki se uporabi ob ustanovitvi sklada. Da bi se kljub temu zagotovilo primeren prispevek nove banke, se višina vplačila določi v odvisnosti od povprečnega vplačila v sklad in tveganosti poslovanja banke. Tako se vplačilo nove banke določi sledeč objektivnemu (povprečna vrednost) in subjektivnemu (tveganost banke) kriteriju.

Smiselno enako velja za izračun višine likvidnih sredstev, ki naj jih zagotavlja banka, ki je dobila dovoljenje za opravljanje bančnih storitev po uveljavitvi tega zakona. Tudi pri tem izračunu se uporabita objektivni (povprečna višina likvidnih sredstev) in subjektivni (tveganost nove banke) kriterij.

K 18. členu:

Člen določa, da so sredstva, ki jih banka vplača v sklad, naložba te banke. Navedeno je odraz določbe, da sklad predstavlja premoženje (posameznih) bank.

K 19. členu

Banka Slovenije lahko v okviru izrednega ukrepa prenosa premoženja in obveznosti banke odloči o ustanovitvi premostitvene banke z vplačilom ustanovnega kapitala premostitvene banke iz sredstev sklada za reševanje. Na premostitveno banko se prenesejo premoženje in

obveznosti na podlagi odločbe o izrednih ukrepih, zlasti v primerih, ko tega premoženja in obveznosti ni mogoče prenesti na drugega primerne prevzemnika (262.d člen ZBan-1).

Premostitvena banka se ustanovi za obdobje dveh let od dneva prenosa z možnostjo podaljšanja do skupno največ petih let. Edini delničar premostitvene banke je sklad za reševanje. Banka Slovenije imenuje izredno upravo premostitvene banke.

Za premostitveno banko se uporabljajo določbe zakona, ki ureja bančništvo in Uredbe (EU) št. 575/2013.

Premostitvena banka se uvaja iz naslednji razlogov:

- V primeru delnega prenosa sredstev in obveznosti banke v postopku reševanja na premostitveno banko lahko preostali del banke preneha po običajnih postopkih zaradi insolventnosti.
- Na premostitveno banko je možno prenesti sistemsko pomembne storitve ali uspešne poslovne dejavnosti.
- Glavni namen premostitvene banke je, da strankam insolventne institucije še naprej zagotavlja bistvene finančne storitve in še naprej izvaja bistvene finančne dejavnosti.
- Omogoči se nov način za kritje izgub s strani imetnikov kapitalskih instrumentov in obveznosti na način, da imetniki ne utrpijo večjih izgub, kot če bi celotna banka prenehala poslovati po običajnih postopkih zaradi insolventnosti.

K 20. in 21. členu:

Člena določata način vzpostavitve sklada in način izpolnjevanja zahteve zagotavljati primerna likvidna sredstva.

K 22. členu:

Člen določa rok za izdajo aktov Banke Slovenije.

K 23. členu:

Člen določa, da začne zakon veljati dan po njegovi uveljavitvi. Z navedeno določbo se zagotavlja kar najhitrejša ustanovitev sklada za reševanje bank. Ne glede na navedeno pa imajo banke in Banka Slovenije dovolj časa, da se pripravijo na izvajanje zakona, saj morajo banke potrebna sredstva zagotoviti šele, ko od uveljavitve potečejo trije meseci. To pa pomeni, da hitra uveljavitev zakona še ne pomeni takojšnjega nastanka obveznosti na njegovi podlagi.

IV. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM POSTOPKU

Skladno s 143. členom Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) se predlaga, da se predlog zakona obravnava in sprejme po nujnem postopku. Sprejetje predloga zakona je nujno, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države, ki bi lahko nastale, če zakon ne bo sprejet v čim krajšem času oziroma najkasneje do 1. januarja 2015.

Predlog zakona zasleduje vzpostavitev posebnega sklada za reševanje bank, ki se financira s prispevki bančnega sektorja in bo zagotavljal financiranje morebitnih ukrepov reševanja propadajočih bank. Sklad za reševanje tako predstavlja pomembno zagotovilo, da bo bančni sektor kot celota za namene morebitnega reševanja bank v prihodnje prispeval potrebna sredstva, preden bi se za te namene uporabila sredstva državnega proračuna. S tem predlog zakona predstavlja pomembno zagotovilo za načrtovano izvajanje proračuna RS, brez morebitnih novih izrednih obremenitev iz naslova reševanja bank. Zato je sprejem zakona po nujnem postopku, hkrati s sprejemom proračuna, nujen. Z vzpostavitvijo pogojev za uporabo navedenih aktov v Republiki Sloveniji se bosta okrepila nadzor nad poslovanjem bank ter njihova odpornost na morebitne zaostrene pogoje poslovanja, s čimer se bo okrepila tudi stabilnost gospodarstva. Predlog zakona nadalje močno krepi položaj imetnikov zajamčenih vlog, saj predvideva ustanovitev sklada za jamstvo vlog, ki bo s sredstvi razpolagal že pred nastankom potrebe po izplačilu zajamčenih vlog.

S prejetjem zakona se bodo preprečile težko popravljive posledice za delovanje države, saj vsi navedeni ukrepi zagotavljajo varen in na zaostrene okoliščine poslovanja odporen finančni sistem.